

Decizia 79/2025 [A] în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 31 alin. (1)-(1⁴) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, și a dispozițiilor art. 2 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005 privind stabilirea cuantumului și condițiilor de acordare a compensației lunare pentru chirie cuvenite polițiștilor, cu modificările și completările ulterioare

Decizia 79/2025 din 2025.04.24

Status: Acte în vigoare

Versiune de la: 24 Aprilie 2025

Intră în vigoare:

24 Aprilie 2025 An

Decizia 79/2025 [A] în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile cu privire la interpretarea și aplicarea dispozițiilor art. 31 alin. (1)-(1⁴) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, și a dispozițiilor art. 2 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005 privind stabilirea cuantumului și condițiilor de acordare a compensației lunare pentru chirie cuvenite polițiștilor, cu modificările și completările ulterioare

Data act: 17-mar-2025

Emitent: Inalta Curte de Casatie si Justitie

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

COMPLETUL PENTRU DEZLEGAREA UNOR CHESTIUNI DE DREPT

Dosar nr. 2.375/1/2024

Mariana Constantinescu	- vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție - președintele completului
Adina Georgeta Ponea	- pentru Președintele Secției I civile
Adina Oana Surdu	- președintele Secției a II-a civile

Elena Diana Tămagă	- președintele Secției de contencios administrativ și fiscal
Mirela Vișan	- judecător la Secția I civilă
Ileana Ruxandra Tircă	- judecător la Secția I civilă
Irina Alexandra Boldea	- judecător la Secția I civilă
Dorina Zeca	- judecător la Secția I civilă
Daniel Marian Drăghici	- judecător la Secția I civilă
Iulia Manuela Cîrnu	- judecător la Secția a II-a civilă
Minodora Condoiu	- judecător la Secția a II-a civilă
Cosmin Horia Mihăianu	- judecător la Secția a II-a civilă
George Bogdan Florescu	- judecător la Secția a II-a civilă
Diana Manole	- judecător la Secția a II-a civilă
Liliana Vișan	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Luiza Maria Păun	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Andreea Marchidan	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Adriana Florina Secrețeanu	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal
Iulia Craiu	- judecător la Secția de contencios administrativ și fiscal

1. Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, învestit cu soluționarea Dosarului nr. 2.375/1/2024, este legal constituit conform dispozițiilor art. 520 alin. (8) din Codul de procedură civilă și ale art. 35 alin. (1) din Regulamentul privind organizarea și funcționarea administrativă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, aprobat prin Hotărârea Colegiului de conducere al Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 20/2023, cu modificările și completările ulterioare (*Regulamentul*).

2. Ședința este prezidată de doamna judecător Mariana Constantinescu, vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție.

3. La ședința de judecată participă domnul Cristian Balacciu, magistrat-asistent în cadrul Secțiilor Unite, desemnat în temeiul art. 36 din Regulament.

4. Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept ia în examinare sesizările conexe formulate de Curtea de Apel Ploiești - Secția de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 1.543/120/2023 și de Curtea de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 37.319/3/2019*.

5. Magistratul-asistent prezintă referatul cauzei, arătând că la dosar a fost depus raportul întocmit de judecătorii-raportori, care a fost comunicat părților, fiind formulat un punct de vedere la raport de Ministerul Afacerilor Interne.

6. Constatând că nu sunt chestiuni prealabile, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept rămâne în pronunțare asupra sesizărilor în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile.

ÎNALTA CURTE,

deliberând asupra chestiunilor de drept cu care a fost sesizată, constată următoarele:

I. Titularii și obiectul sesizărilor

7. Curtea de Apel Ploiești - Secția de contencios administrativ și fiscal a dispus, prin Încheierea din 8 octombrie 2024, în temeiul art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 privind unele măsuri pentru soluționarea proceselor privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice, precum și a proceselor privind prestații de asigurări sociale (*Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024*), sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

Interpretarea dispozițiilor art. 31 alin. (1)-(1⁴) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, și a dispozițiilor art. 2 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005 privind stabilirea cuantumului și condițiilor de acordare a compensației lunare pentru chirie cuvenite polițiștilor, cu modificările și completările ulterioare, respectiv dacă acestea se aplică și în cazul achiziționării unei locuințe cu plata în rate (achiziționării unei locuințe de tip A.N.L.) sau doar în cazul achiziționării unei locuințe cu contract de credit ipotecar/imobiliar.

8. Curtea de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a dispus, prin Încheierea din 1 octombrie 2024, în temeiul aceluiași act normativ, sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea următoarei chestiuni de drept:

Dacă în interpretarea și aplicarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 360/2002, dispoziții în vigoare în perioada 15 septembrie 2007-7 septembrie 2018, ofițerul mutat la cerere cu locul de muncă într-o altă localitate decât cea unde își are domiciliul are dreptul la compensație pentru chirie în baza cererii depuse după mutarea în interesul serviciului.

9. Sesizările au fost înregistrate pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție cu nr. 2.375/1/2024 și nr. 2.376/1/2024, care au fost conexate, în temeiul art. 2 alin. (4) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

II. Dispozițiile legale supuse interpretării

10. *Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare (Legea nr. 360/2002)*

"Art. 27¹⁹. - Polițistul poate fi mutat în aceeași unitate sau într-o altă unitate din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, din aceeași localitate sau din altă localitate, cu acordul șefului unității în care este încadrat, precum și al șefului unității în care urmează să se mute, în următoarele situații:

a) în interesul serviciului;

b) la cererea polițistului."

"Art. 31. - (1) Polițistul numit în prima funcție sau mutat în interesul serviciului într-o altă localitate decât cea în care își are domiciliul și care nu deține locuință proprietate personală în acea localitate, nici el și nici soția/soțul acestuia, în situația în care nu i se poate asigura spațiu de locuit corespunzător, are dreptul la o compensație lunară pentru chirie de până la 50% din salariul lunar, dar nu mai mult decât chiria prevăzută în contractul de închiriere încheiat în condițiile legii.

(1¹) Polițistul numit în prima funcție sau mutat în interesul serviciului în localitatea în care își are domiciliul, dar care nu deține locuință proprietate personală în acea localitate, nici el și nici soția/soțul acestuia, în situația în care nu i se poate asigura spațiul de locuit corespunzător, poate beneficia de compensația lunară pentru chirie, prevăzută la alin. (1), în cazuri justificate, pe baza rezultatelor anchetei sociale efectuate de o comisie constituită prin ordin al ministrului afacerilor interne, însușite de către conducătorul unității din care face parte polițistul, la solicitarea acestuia.

(1²) Polițistul care îndeplinește condițiile de acordare a compensației lunare pentru chirie potrivit alin. (1) și (1¹) și care contractează un credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe

beneficiază de compensația lunară pentru chirie, pe o perioadă ce nu poate depăși durata de derulare a creditului respectiv, pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă creditului. În această situație, compensația lunară pentru chirie se acordă în cuantumul prevăzut la alin. (1), dar nu poate depăși rata lunară plătită pentru creditul ipotecar/imobiliar.

(1³) În situația prevăzută la alin. (1²), compensația lunară pentru chirie se acordă pentru o singură locuință achiziționată pe timpul carierei. Compensația lunară pentru chirie nu se poate acorda concomitent pentru situația prevăzută la alin. (1) și (1¹) și pentru situația prevăzută la alin. (1²), caz în care polițistul optează pentru una dintre aceste situații.

(1⁴) Pentru persoanele prevăzute la alin. (1²), sumele pot fi justificate cu un contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe."

11. *Hotărârea Guvernului nr. 284/2005 privind stabilirea cuantumului și condițiilor de acordare a compensației lunare pentru chirie cuvenite polițiștilor, cu modificările și completările ulterioare* (Hotărârea Guvernului nr. 284/2005)

"Art. 2. - Polițistul numit în prima funcție sau mutat în interesul serviciului într-o altă localitate decât cea în care își are domiciliul beneficiază de compensația lunară pentru chiria aferentă unei locuințe închiriate în respectiva localitate, dacă îndeplinește cumulativ următoarele cerințe: (...)

d) polițistul ori soția/soțul acestuia/acesteia nu are atribuită o locuință de serviciu, de intervenție ori din fondul locativ de stat cu plata subvenționată a chiriei în localitatea unde a fost numit în prima funcție sau mutat în interesul serviciului;"

"Art. 3⁵. - În vederea acordării compensației lunare pentru chirie, când intervin modificări succesive ale raportului de serviciu al polițistului în localitatea în care se află locul de muncă, este relevantă prima modalitate de stabilire/modificare a raportului de serviciu în acea localitate."

"Art. 13. - (1) Compensația lunară pentru chirie, acordată în condițiile reglementate de prezenta hotărâre, se plătește în continuare polițiștilor care: (...)

d) sunt mutați în altă unitate de poliție situată în aceeași localitate în care au fost numiți în prima funcție sau mutați inițial în interesul serviciului;"

III. Expunerea succintă a proceselor în cadrul cărora s-au invocat chestiunile de drept

A. *Dosarul nr. 1.543/120/2023 al Curții de Apel Ploiești - Secția de contencios administrativ și fiscal*

12. Prin Cererea înregistrată pe rolul Tribunalului Dâmbovița - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal cu nr. 1.543/120/2023, reclamantul Sindicatul Național al Polițiștilor și Personalului Contractual din Ministerul Afacerilor Interne, în numele și pentru membrul de sindicat S.V.V., a solicitat obligarea pârâtului Inspectoratul de Poliție Județean Dâmbovița:

- la plata compensației lunare pentru chirie în scopul achitării ratei sau a unei fracțiuni din rata creditului contractat la 29 iulie 2022, începând cu 1 august 2022;

- la plata sumei în procent de 50% din salariul de funcție/de bază aflat în plată, lunar, reprezentând dreptul la compensația lunară pentru chirie în vederea achitării ratei ori unei fracțiuni din rata aferentă contractului de vânzare cu plata în rate a unei locuințe, începând cu 1 august 2022;

- la actualizarea acestor sume cu indicele de inflație, la care se adaugă dobânda legală penalizatoare aferentă.

13. Prin Sentința nr. 177 din 3 aprilie 2024, Tribunalul Dâmbovița - Secția a II-a civilă, de contencios administrativ și fiscal a admis în parte acțiunea și a obligat pârâtul să acorde și să plătească reclamantului, începând cu 1 august 2022, compensația lunară pentru chirie în vederea plății ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă creditului contractat la 29 iulie 2022, precum și la actualizarea acestor sume cu indicele de inflație și dobânda legală.

14. Pentru a hotărî astfel, prima instanță a apreciat că dispozițiile art. 31 alin. (1)-(1⁴) din Legea nr. 360/2002 și ale art. 2 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005 se aplică și contractelor de achiziționare a unei locuințe de tip A.N.L., cu plata prețului în rate.

15. Tribunalul a constatat că reclamantul beneficia, anterior încheierii contractului, de compensarea chiriei pentru locuința pe care a achiziționat-o și că dreptul de proprietate asupra locuinței nu se regăsea în patrimoniul său ori al soției sale la momentul examinării cererii de acordare a compensației pentru chirie.

16. Împotriva acestei sentințe, pârâtul a declarat recurs prin care a solicitat admiterea căii de atac, casarea sentinței atacate și, în urma rejudecării, respingerea acțiunii, invocând motivul de nelegalitate prevăzut de art. 488 alin. (1) pct. 8 din Codul de procedură civilă.

17. În motivare a arătat că la adoptarea Hotărârii Guvernului nr. 284/2005 s-a urmărit ca funcționarii publici cu statut special să nu beneficieze de ajutor public din partea statului. Or, pentru închirierea/achiziționarea unei locuințe A.N.L., acești funcționari au beneficiat deja de sprijin din partea statului.

18. Ca atare, recurentul a conchis că intimatul nu îndeplinește condițiile pentru acordarea compensației lunare pentru chirie.

19. Intimatul a depus întâmpinare prin care a solicitat respingerea recursului ca nefondat.

20. La termenul din 8 octombrie 2024, Curtea de Apel Ploiești - Secția de contencios administrativ și fiscal a sesizat instanța supremă în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și a suspendat judecata până la soluționarea sesizării.

B. Dosarul nr. 37.319/3/2019* al Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal

21. Prin Cererea înregistrată pe rolul Tribunalului București - Secția a II-a contencios administrativ și fiscal cu nr. 37.319/3/2019, reclamantul M.I. a chemat în judecată pe pârâtul Ministerul Afacerilor Interne, solicitând instanței să dispună:

- recunoașterea dreptului de a beneficia de compensație lunară pentru chirie, cuvenit polițiștilor, și acordarea în continuare a acestei compensații, începând cu 30 august 2018;
- obligarea pârâtului la plata chiriei lunare, începând cu data de 30 august 2018, actualizată cu indicele de inflație și la plata dobânzii legale aferente;
- anularea deciziei de imputare din 14 martie 2019 și a tuturor operațiunilor administrative care au stat la baza emiterii acesteia, precum și a actelor emise ulterior, respectiv hotărârea din 19 aprilie 2019 a Comisiei de soluționare a contestațiilor și hotărârea din 15 iulie 2019 a Comisiei de jurisdicție a imputațiilor din cadrul Ministerului Afacerilor Interne;
- obligarea pârâtului la restituirea sumelor reținute din salariu prin punerea în aplicare a deciziei de imputare din 14 martie 2019, actualizate cu indicele de inflație, și la plata dobânzii legale aferente;
- constatarea stării de discriminare în ceea ce privește dreptul la chirie în raport cu alți angajați aflați în situații identice sau asemănătoare și obligarea pârâtului la repararea prejudiciului prin plata despăgubirilor în cuantum de 1 leu/zi, de la data sistării abuzive a acordării compensației lunare pentru chirie și până la rămânerea definitivă a hotărârii.

22. Pârâtul a depus întâmpinare prin care a solicitat respingerea acțiunii, ca neîntemeiată.

23. Prin Sentința civilă nr. 3.378 din 29 iulie 2020, Tribunalul București - Secția a II-a contencios

administrativ și fiscal a respins acțiunea, ca neîntemeiată.

24. Împotriva acestei sentințe, reclamantul a declarat recurs.

25. Prin Decizia civilă nr. 799 din 29 martie 2022, Curtea de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a admis recursul declarat împotriva sentinței atacate, pe care a casat-o, și a dispus trimiterea cauzei spre rejudecare.

26. Prin Sentința civilă nr. 12.317 din 26 aprilie 2023, Tribunalul București - Secția a II-a contencios administrativ și fiscal a admis în parte acțiunea, a anulat decizia de imputare din 14 martie 2019 și hotărârile din 19 aprilie 2019 și 15 iulie 2019 și a obligat pârâtul la restituirea către reclamant a sumelor reținute din salariu ca urmare a punerii în aplicare a deciziei de imputare anulate.

27. Pentru a hotărî astfel, prima instanță a reținut că primele două capete de cerere sunt neîntemeiate prin raportare la art. 31 alin. (1) din Legea nr. 360/2002, art. 2, 3 și 13 din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005. În acest sens a apreciat că nu poate fi recunoscut dreptul polițistului la compensația pentru chirie în cazurile în care acesta a fost mutat la cerere în cadrul unei unități de poliție situate într-o localitate în care nu își are domiciliul.

28. Subsecvent acestui aspect, mutarea ulterioară dispusă la o altă unitate de poliție situată în aceeași localitate, în care polițistul a fost mutat la cererea sa, nu poate determina recunoașterea dreptului la compensația pentru chirie chiar dacă această din urmă mutare a fost dispusă în interesul serviciului.

29. Ca atare, dreptul la compensarea chiriei este recunoscut numai polițiștilor care își desfășoară activitatea în altă localitate decât cea de domiciliu din constrângeri profesionale, impuse de interesul serviciului.

30. În schimb, cei care au solicitat să își desfășoare activitatea într-o altă localitate decât cea de domiciliu, indiferent de unitatea de poliție din acea localitate în care ar fi încadrați, nu beneficiază de acest drept.

31. Împotriva acestei hotărâri, reclamantul a declarat recurs prin care a solicitat admiterea căii de atac, casarea în parte a sentinței atacate și, în urma rejudecării, admiterea primelor două capete de cerere.

32. În motivare, recurentul a susținut că prima instanță a interpretat în mod greșit dispozițiile art. 31 alin. (1) din Legea nr. 360/2002, care nu disting între situația unei prime mutări în interesul serviciului și cea a unei mutări ulterioare în interesul serviciului.

33. În acest sens a arătat că textul impune ca polițistul să fie mutat în interesul serviciului într-o altă

localitate decât cea în care acesta își are domiciliul, la data depunerii raportului, în vederea acordării compensației lunare pentru chirie.

34. Astfel, recurentul a subliniat că prima instanță a interpretat în mod eronat noțiunea de domiciliu, legea referindu-se la sensul strict al acestei noțiuni, conform art. 31 alin. (1¹) din Legea nr. 360/2002.

35. Intimatul a depus întâmpinare prin care a solicitat respingerea recursului, ca nefondat.

36. În apărare a susținut că prima condiție impusă de art. 31 alin. (1) din Legea nr. 360/2002 pentru ca polițistul să beneficieze de compensația lunară pentru chirie o reprezintă modificarea raportului de serviciu al polițistului, respectiv în interes de serviciu.

37. Astfel, a subliniat că soluția legislativă vizează mutarea efectivă a polițistului într-o unitate din altă localitate decât cea de domiciliu. În cazul în care acesta a fost mutat în interesul serviciului în aceeași localitate unde a fost mutat inițial la solicitarea sa, menționarea mutării în interesul serviciului nu este suficientă pentru îndeplinirea cerințelor prevăzute de lege în vederea acordării compensației lunare pentru chirie.

38. La termenul din 1 octombrie 2024, Curtea de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal a sesizat instanța supremă în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și a suspendat judecata până la soluționarea sesizării.

IV. Motivele reținute de titularii sesizărilor cu privire la admisibilitatea procedurii

39. *Completul de judecată din cadrul Curții de Apel Ploiești* a apreciat că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

40. În acest sens a arătat că dispozițiile art. 31 alin. (1)-(1⁴) din Legea nr. 360/2002 și ale art. 2 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005 se referă la funcționarii publici cu statut special (polițiști) și nu au fost interpretate de instanța supremă.

41. Raportat la argumentarea primei instanțe și la motivul de casare invocat, există o legătură strânsă între maniera de dezlegare a chestiunii de drept și soluționarea pe fond a cauzei.

42. Astfel, chestiunea de drept invocată este una esențială și, raportat la limitele investiției instanței de trimitere, hotărârea prealabilă va produce un efect concret asupra soluției ce urmează a fi pronunțată în cauză.

43. *Completul de judecată din cadrul Curții de Apel București* a apreciat, de asemenea, că sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile îndeplinește condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024.

44. În acest sens a menționat că problema de drept vizează interpretarea dispozițiilor legale referitoare la situația în care un ofițer de poliție este mutat, la cerere, din localitatea de domiciliu într-o altă localitate, iar ulterior este mutat în interesul serviciului în cadrul aceleiași localități și, în urma celei de-a doua mutări, solicită acordarea compensației pentru chirie.

45. În continuare a arătat că prima condiție de admisibilitate este îndeplinită, deoarece pretențiile aferente primelor două capete de cerere și circumscrise limitelor judecății în recurs au ca obiect dreptul reclamantului, în calitate de ofițer în cadrul Ministerului Afacerilor Interne, de a beneficia de compensația lunară pentru chirie de până la 50% din salariul lunar.

46. A doua condiție este îndeplinită deoarece procesul se află în ultimă instanță, în faza procesuală a recursului.

47. A mai arătat că problema de drept invocată influențează în mod direct soluționarea cauzei, invocându-se în recurs interpretarea și aplicarea eronată de către prima instanță a dispozițiilor art. 31 alin. (1) din Legea nr. 360/2002.

48. Totodată, instanța de trimitere a apreciat că problema de drept invocată prezintă un grad de dificultate ridicat, de vreme ce aceasta a primit soluții diferite atât în practica instanțelor de judecată, cât și în practica administrativă a autorității publice intime.

49. De asemenea, este îndeplinită și ultima condiție de admisibilitate, având în vedere că nu au fost identificate hotărâri obligatorii pronunțate de instanța supremă cu privire la chestiunea de drept supusă dezlegării.

V. Punctele de vedere ale părților cu privire la dezlegarea chestiunilor de drept

50. Părțile nu au prezentat puncte de vedere asupra chestiunilor de drept supuse dezlegării.

VI. Punctele de vedere ale completurilor care au formulat sesizările cu privire la dezlegarea chestiunilor de drept

51. *Completul de judecată din cadrul Curții de Apel Ploiești* a apreciat că dispozițiile art. 31 alin. (1)-(1⁴) din Legea nr. 360/2002 și ale art. 2 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005 se aplică și pentru

achiziționarea locuințelor cu plata prețului în rate (locuință tip A.N.L.).

52. *Completul de judecată din cadrul Curții de Apel București* a apreciat că art. 31 alin. (1) din Legea nr. 360/2002 raportat la art. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005 se interpretează în sensul că polițistul mutat în interes personal într-o altă localitate decât cea în care își are domiciliul, dacă nici el și nici soția sa nu dețin locuință proprietate personală în acea localitate, nu are dreptul la decontarea chiriei lunare în situația în care are loc o nouă mutare, în interes de serviciu, în cadrul aceleiași localități.

VII. Jurisprudența instanțelor naționale

53. Instanțele consultate au transmis atât hotărâri judecătorești, cât și puncte de vedere teoretice ale judecătorilor cu privire la ambele chestiuni de drept.

54. Referitor la prima chestiune de drept s-au conturat două opinii.

55. Astfel, *într-o primă opinie* s-a apreciat că dreptul la compensația lunară pentru chirie se cuvine polițiștilor inclusiv în cazul achiziționării unei locuințe de tip A.N.L., cu plata în rate.

56. S-a argumentat în sensul că dreptul de proprietate asupra imobilului de tip A.N.L. nu se regăsea în patrimoniul polițistului la momentul examinării inițiale a cererii sale. Or, simpla deținere a unui imobil nu constituie o încălcare a cerinței prevăzute de art. 2 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005. Interpretarea contrară nu poate fi primită, de vreme ce legiuitorul a indicat în mod expres, în cuprinsul art. 31 alin. (1⁵) din Legea nr. 360/2002, titlul cu care imobilul trebuie să fie deținut pentru ca polițistul să fie exclus de la beneficiul compensației, respectiv "în proprietate personală". În plus, pentru personalul prevăzut de art. 31 alin. (1²) din Legea nr. 360/2002, sumele pot fi justificate cu un contract de vânzare cu plata prețului în rate a unei locuințe, nu doar cu un contract de credit ipotecar/imobiliar.

57. *Într-o a doua opinie* s-a apreciat că dreptul la compensația lunară pentru chirie nu se cuvine polițiștilor în cazul achiziționării unei locuințe de tip A.N.L. cu plata în rate.

58. S-a arătat că Hotărârea Guvernului nr. 284/2005 face referire expresă la creditele ipotecare/imobiliare, aceasta fiind emisă în temeiul art. 31 din Legea nr. 360/2002, aspect care relevă faptul că scopul reglementării se limitează la contractele de credit ipotecar/imobiliar. Locuințele de tip A.N.L., achiziționate în rate, nu sunt însă de natură ipotecară/imobiliară în sensul strict reglementat de Hotărârea Guvernului nr. 284/2005, întrucât plata sumelor pentru achiziționarea acestora se efectuează conform legislației specifice A.N.L.

59. Referitor la *a doua chestiune de drept* s-au conturat, de asemenea, două opinii.

60. Astfel, *într-o primă opinie* s-a apreciat că ofițerul mutat la cerere cu locul de muncă într-o altă localitate decât cea în care își are domiciliul *nu* are dreptul la compensația lunară pentru chirie, în baza cererii depuse după mutarea în interesul serviciului.

61. S-a argumentat în sensul că mutarea intervenită ca urmare a manifestării unilaterale de voință a polițistului conduce la inaplicabilitatea dispozițiilor legale care consacră dreptul la beneficiul compensației lunare pentru chirie, chiar dacă ulterior are loc o mutare în interesul serviciului. Astfel, dreptul cu caracter compensatoriu se acordă numai în acele situații în care polițistul își desfășoară activitatea în altă localitate decât cea de domiciliu ca urmare a deciziei angajatorului, materializată în acte administrative care dau naștere sau modifică raporturile de serviciu.

62. Într-o *a doua opinie* s-a apreciat că ofițerul mutat la cerere cu locul de muncă într-o altă localitate decât cea în care își are domiciliul are dreptul la compensație lunară pentru chirie în baza cererii depuse după mutarea în interesul serviciului.

63. S-a arătat că legiuitorul nu reglementează, ca excepție de la regula acordării compensației lunare pentru chirie, situația în care polițistul a beneficiat, cândva, de o mutare a locului de muncă la cerere, ci impune doar ca, la data solicitării dreptului, polițistul să fie deja mutat în interesul serviciului în cadrul localității de domiciliu. Dacă ar fi acceptată soluția contrară, ar însemna că polițiștii numiți în prima funcție chiar în localitatea de domiciliu (care nu schimbă vreun loc de muncă) să primească un avantaj nejustificat față de cei care ajung ulterior să lucreze în localitatea de domiciliu, în interesul serviciului.

64. Ministerul Public - Parchetul de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție a comunicat faptul că, la nivelul Secției judiciare - Serviciul judiciar civil, nu se verifică practică judiciară în vederea promovării unui eventual recurs în interesul legii cu privire la problemele de drept care formează obiectul sesizărilor conexe.

VIII. Jurisprudența Curții Constituționale

65. Prin Decizia nr. 86 din 3 martie 2022, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 583 din 15 iunie 2022, Curtea Constituțională a respins, ca inadmisibilă, excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 31 alin. (1²) din Legea nr. 360/2002.

IX. Jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție

66. Prin Decizia nr. 12 din 19 iunie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 644 din 13 iulie 2023, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a admis sesizarea și a stabilit că: "În interpretarea și aplicarea unitară a dispozițiilor art. 31 alin. (1²) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, introduse prin art. I din Legea nr. 288/2018 pentru modificarea și completarea unor acte normative, dreptul la compensația lunară pentru chirie, pentru plata ratelor de credit, nu poate fi recunoscut polițiștilor care au încheiat contracte de credit ipotecar/imobiliar anterior intrării în vigoare a Legii nr. 288/2018."

67. Prin Decizia nr. 59 din 25 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1025 din 10 noiembrie 2023, Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept a admis sesizarea în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și, în interpretarea dispozițiilor art. 31 alin. (1²) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, raportat la art. 31 alin. (1) și (1¹) din aceeași lege, forma anterioară Legii nr. 113/2023 pentru modificarea și completarea art. 31 din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, a stabilit că, pentru a beneficia de compensația lunară pentru chirie în vederea plății ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă creditului ipotecar/imobiliar, nu este necesar ca locuința achiziționată de polițist să fie situată în localitatea în care polițistul își desfășoară activitatea, locuința putând fi situată și în altă localitate aflată în proximitate (limitrofă).

X. Raportul asupra chestiunilor de drept

68. Referitor la prima chestiune de drept, judecătorii-raportori au apreciat că dispozițiile art. 31 alin. (1)-(1⁴) din Legea nr. 360/2002 și ale art. 2 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005 se aplică și în cazul achiziționării unor locuințe cu plata în rate, inclusiv a celor edificate de Agenția Națională pentru Locuințe.

69. Cu privire la a doua chestiune de drept, judecătorii-raportori au apreciat că dispozițiile art. 31 alin. (1) din Legea nr. 360/2002 se interpretează în sensul că polițistul mutat la cerere cu locul de muncă într-o altă localitate decât cea unde își are domiciliul nu are dreptul la compensație lunară pentru chirie după mutarea în aceeași localitate, în interesul serviciului.

XI. Înalta Curte de Casație și Justiție

XI.1. Asupra admisibilității sesizărilor

70. Temeiul sesizărilor conexe este reprezentat de prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr.

62/2024, act normativ care cuprinde norme speciale de reglementare a procedurii hotărârii prealabile, în scopul asigurării unei practici judiciare unitare în materia litigiilor de muncă ale personalului plătit din fonduri publice, precum și în materia asigurărilor sociale, parțial derogatorii de la procedura de drept comun reglementată prin dispozițiile art. 519-521 din Codul de procedură civilă.

71. Potrivit art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, "Prezenta ordonanță de urgență se aplică în procesele privind stabilirea și/sau plata drepturilor salariale sau de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, inclusiv cele privind obligarea la emiterea actelor administrative sau privind anularea actelor administrative emise pentru acest personal sau/și cele privind raporturile de muncă și de serviciu ale acestui personal", iar în conformitate cu alin. (3) al aceluiași articol "Prezenta ordonanță de urgență se aplică indiferent de natura și obiectul proceselor prevăzute la alin. (1) și (2), de calitatea părților ori de instanța competentă să le soluționeze".

72. Conform art. 2 alin. (1) din același act normativ, "Dacă, în cursul judecării proceselor prevăzute la art. 1, completul de judecată investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac, verificând și constatând că asupra unei chestiuni de drept, de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei respective, Înalta Curte de Casație și Justiție nu a statuat și aceasta nici nu face obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare, va solicita Înaltei Curți de Casație și Justiție să pronunțe o hotărâre prin care să se dea rezolvare de principiu chestiunii de drept cu care a fost sesizată".

73. Din analiza dispozițiilor legale mai sus evocate rezultă că, în procesele de tipul celor enumerate la art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, declanșarea procedurii hotărârii prealabile este posibilă numai în cazul în care sunt îndeplinite, cumulativ, următoarele condiții de admisibilitate:

- a) existența unei cauze aflate în curs de judecată, circumscrisă domeniului de aplicare a art. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024;
- b) completul de judecată să fie investit cu soluționarea cauzei în primă instanță sau în calea de atac;
- c) existența unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei;
- d) chestiunea de drept să nu facă obiectul unui recurs în interesul legii în curs de soluționare și nici al unei statuări anterioare a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

74. Verificând îndeplinirea condițiilor subsumate prevederilor art. 1 alin. (1) și (3) și ale art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, se constată că procesul în care a fost formulată sesizarea inițială are ca obiect obligarea pârâtului Inspectoratul de Poliție Județean Dâmbovița la plata

compensației lunare pentru chirie, în procent de 50% din salariul de funcție/de bază lunar, aflat în plată, în scopul achitării ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă contractului de vânzare cu plata în rate și rezervarea dreptului de proprietate, încheiat la 29 iulie 2022, începând cu 1 august 2022.

75. Totodată, procesul în care a fost formulată sesizarea conexată are ca obiect recunoașterea dreptului de a beneficia de compensație lunară pentru chirie, convenit polițiștilor, și obligarea pârâtului la plata chiriei lunare, începând cu data de 30 august 2018.

76. Beneficiul compensării chiriei în vederea plății ratelor de credit este suportat din fonduri publice, astfel cum rezultă din cuprinsul art. 77 din Legea nr. 360/2002, care stabilește împrejurarea că plata drepturilor bănești convenite polițiștilor, în temeiul actului normativ citat, se face din fondurile alocate de la bugetul de stat.

77. Pretențiile deduse judecării se circumscriu, așadar, unor drepturi de natură salarială ale personalului plătit din fonduri publice, în sensul art. 1 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, coroborat cu art. 76 din Codul fiscal. Potrivit acestui ultim text de lege, sunt considerate venituri din salarii toate veniturile în bani și/sau în natură obținute de o persoană fizică rezidentă ori nerezidentă ce desfășoară o activitate în baza unui contract individual de muncă, a unui raport de serviciu, act de detașare sau a unui statut special prevăzut de lege, indiferent de perioada la care se referă, de denumirea veniturilor ori de forma sub care ele se acordă, inclusiv indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă acordate persoanelor care obțin venituri din salarii și asimilate salariilor.

78. Împrejurarea că aceste venituri nu sunt salariale și nu se impozitează, potrivit art. 76 alin. (4) lit. d) din Codul fiscal, nu schimbă calificarea lor ca drepturi de natură salarială, de vreme ce sunt acordate în legătură cu munca, respectiv pentru îndeplinirea atribuțiilor de serviciu ale angajatului.

79. Prin urmare, în considerarea scopului Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, sintagma "drepturi de natură salarială" trebuie interpretată extensiv, astfel încât să includă toate drepturile atașate raporturilor de serviciu sau de muncă, în condițiile în care angajatul este plătit din fonduri publice.

80. Cauzele în care au fost formulate sesizările conexate se află în ultimă instanță, recursurile exercitate fiind pe rolul unor completuri de judecată din cadrul Curții de Apel Ploiești - Secția de contencios administrativ și fiscal și, respectiv, al Curții de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal.

81. În ceea ce privește condiția existenței unei chestiuni de drept de a cărei lămurire depinde soluționarea pe fond a cauzei, instanța supremă notează că această condiție instituie o dublă condiționare: pe de o

parte, trebuie să existe o chestiune de drept, iar, pe de altă parte, trebuie să existe o dependență între dezlegarea chestiunii de drept identificate și soluționarea cauzei pe fond.

82. Cu referire la primul aspect, în lipsa unei definiții legale a noțiunii, în mod constant, în jurisprudența Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, formată în aplicarea prevederilor art. 519 din Codul de procedură civilă, s-a subliniat faptul că, pentru a se putea vorbi de existența unei *chestiuni de drept*, este necesar ca problema de drept supusă dezbaterii "să necesite cu pregnanță a fi lămurită, să prezinte o dificultate suficient de mare, în măsură să reclame intervenția instanței supreme, în scopul rezolvării de principiu a chestiunii de drept și al înlăturării oricărei incertitudini care ar putea plana asupra securității raporturilor juridice deduse judecății".

83. Un criteriu important de testare a dificultății chestiunii de drept este reprezentat de aptitudinea normei de analizat de a genera neclarități sau interpretări multiple, materializate prin practică judiciară neunitară la nivelul instanțelor, sau opinii teoretice divergente, riscul și impactul fiind mai mari în domeniul litigiilor cu potențial repetitiv, privitoare la drepturi salariale aplicabile unor categorii largi de destinatari (*Decizia nr. 94 din 25 noiembrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 43 din 17 ianuarie 2025*).

84. Jurisprudența consolidată în legătură cu această condiție de admisibilitate rămâne de actualitate și după intrarea în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 62/2024, dat fiind că în preambulul acestei ordonanțe de urgență s-a ținut seama de "faptul că măsurile legislative propuse pot influența pozitiv activitatea instanțelor judecătorești, în condițiile în care, încă dintr-o etapă incipientă, s-ar asigura clarificarea unor chestiuni dificile de drept". Pe de altă parte, în măsura în care prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024 nu s-a derogat de la dispozițiile art. 519 și următoarele din Codul de procedură civilă, acestea rămân aplicabile, ca norme de drept comun în materia pronunțării unei hotărâri prealabile pentru dezlegarea unei chestiuni de drept (*Decizia nr. 61 din 28 octombrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1274 din 18 decembrie 2024; Decizia nr. 71 din 11 noiembrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1330 din 31 decembrie 2024; Decizia nr. 89 din 25 noiembrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 1291 din 20 decembrie 2024; Decizia nr. 96 din 25 noiembrie 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 36 din 16 ianuarie 2025*).

85. Raportat la cauzele în care au fost formulate sesizările conexe, se constată că problemele de drept în discuție prezintă un grad de dificultate ridicat, de natură a justifica intervenția instanței supreme, având în vedere împrejurarea că au fost conturate două opinii divergente cu privire la fiecare dintre aceste

chestiuni.

86. Astfel, răspunsurile transmise de către instanțele judecătorești, ca urmare a consultării colectivelor de judecători, coroborate cu hotărâri judecătorești definitive pronunțate în materie, relevă existența unui risc de generalizare a unei jurisprudențe neunitare cu privire la ambele chestiuni de drept.

87. De lămurirea chestiunii de drept invocate în sesizarea inițială depinde soluționarea pe fond a cauzei, dat fiind că recurenta a criticat sentința primei instanțe prin care s-a apreciat că dispozițiile art. 31 alin. (1)-(1⁴) din Legea nr. 360/2002 și ale art. 2 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005 se aplică și contractelor de achiziționare a unei locuințe de tip A.N.L., cu plata prețului în rate.

88. De asemenea, este îndeplinită condiția legăturii chestiunii de drept cu soluționarea cauzei în care a fost formulată sesizarea conexată ulterior, având în vedere faptul că recurenta susține împrejurarea că prima instanță a interpretat în mod greșit dispozițiile art. 31 alin. (1) din Legea nr. 360/2002, care nu disting între situația unei prime mutări la cerere și cea a unei mutări ulterioare în interesul serviciului.

89. Totodată, se constată că instanța supremă nu a statuat asupra chestiunilor de drept invocate și acestea nici nu formează obiect al unui recurs în interesul legii în curs de soluționare.

90. Fiind îndeplinite toate condițiile de admisibilitate prevăzute de art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024, se impune pronunțarea unei hotărâri prealabile prin care să se dea o dezlegare de principiu chestiunilor de drept ce formează obiectul sesizărilor conexe.

XI.2. Asupra fondului sesizărilor

A. Asupra primei chestiuni de drept

91. Problema de drept supusă analizei vizează interpretarea dispozițiilor art. 31 alin. (1²)-(1⁴) din Legea nr. 360/2002 și ale art. 2 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005, în sensul de a se stabili dacă funcționarii publici cu statut special - polițiști care îndeplinesc condițiile reglementate de art. 31 alin. (1) și (1¹) din Legea nr. 360/2002 - pot utiliza compensația lunară pentru chirie în vederea achitării unei rate aferente unui contract de vânzare cu plata în rate pentru achiziționarea unei locuințe (inclusiv a unei locuințe edificate de Agenția Națională pentru Locuințe) sau dacă acest drept le este recunoscut polițiștilor numai pentru achitarea ratei aferente creditului ipotecar/imobiliar contractat în același scop.

92. În dezlegarea acestei chestiuni de drept, instanța supremă înțelege să sublinieze, cu titlu prealabil, evoluția normelor legale în materie. Astfel, începând cu anul 2002, dreptul polițiștilor la o locuință de

intervenție, de serviciu, socială sau de protocol a fost consacrat legislativ, corelativ cu obligația unităților Poliției Române de a repartiza angajaților astfel de imobile; în acest sens, art. 60 din Legea nr. 218/2002 privind organizarea și funcționarea Poliției Române a prevăzut că "Inspectoratul General al Poliției Române și unitățile teritoriale ale poliției folosesc locuințe de protocol, de serviciu, de intervenție și sociale ce pot fi repartizate polițiștilor, celorlalți funcționari publici și personalului contractual, precum și familiilor acestora", iar Statutul polițistului, adoptat prin Legea nr. 360/2002, a prevăzut la art. 28 alin. (1) lit. d) că polițistul are dreptul la locuință de intervenție, de serviciu, socială sau de protocol, după caz, în condițiile legii.

93. În forma inițială a legii, art. 31 alin. (1) din Legea nr. 360/2002 permitea polițistului mutat în interes de serviciu într-o localitate în care nu deținea o locuință în proprietate personală să beneficieze, în lipsa unui spațiu de locuit adecvat oferit de angajator, de o compensație lunară pentru chirie. Modificările succesive ale acestui articol au extins aria beneficiarilor, prin includerea în alin. (1¹) și a polițiștilor numiți sau mutați în localitatea de domiciliu, și au diversificat scopurile compensației, alin. (1²)-(1⁴) permițând alocarea ei și pentru plata ratelor aferente achiziției unei locuințe.

94. Așadar, apar ca fiind relevante dispozițiile art. 31 alin. (1)-(1⁴) din Legea nr. 360/2002, potrivit cărora:

"(1) Polițistul numit în prima funcție sau mutat în interesul serviciului într-o altă localitate decât cea în care își are domiciliul și care nu deține locuință proprietate personală în acea localitate, nici el și nici soția/soțul acestuia, în situația în care nu i se poate asigura spațiu de locuit corespunzător, are dreptul la o compensație lunară pentru chirie de până la 50% din salariul lunar, dar nu mai mult decât chiria prevăzută în contractul de închiriere încheiat în condițiile legii.

(1¹) Polițistul numit în prima funcție sau mutat în interesul serviciului în localitatea în care își are domiciliul, dar care nu deține locuință proprietate personală în acea localitate, nici el și nici soția/soțul acestuia, în situația în care nu i se poate asigura spațiul de locuit corespunzător, poate beneficia de compensația lunară pentru chirie, prevăzută la alin. (1), în cazuri justificate, pe baza rezultatelor anchetei sociale efectuate de o comisie constituită prin ordin al ministrului afacerilor interne, însușite de către conducătorul unității din care face parte polițistul, la solicitarea acestuia.

(1²) Polițistul care îndeplinește condițiile de acordare a compensației lunare pentru chirie potrivit alin. (1) și (1¹) și care *contractează un credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe beneficiază de compensația lunară pentru chirie, pe o perioadă ce nu poate depăși durata de derulare a creditului respectiv, pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă creditului.* În această

situație, compensația lunară pentru chirie se acordă în cuantumul prevăzut la alin. (1), dar nu poate depăși rata lunară plătită pentru creditul ipotecar/imobiliar.

(1³) În situația prevăzută la alin. (1²), compensația lunară pentru chirie se acordă pentru o singură locuință achiziționată pe timpul carierei. Compensația lunară pentru chirie nu se poate acorda concomitent pentru situația prevăzută la alin. (1) și (1¹) și pentru situația prevăzută la alin. (1²), caz în care polițistul optează pentru una dintre aceste situații.

(1⁴) *Pentru persoanele prevăzute la alin. (1²), sumele pot fi justificate cu un contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe.*

95. Alineatele (1²)-(1⁴) ale art. 31 din Legea nr. 360/2002 au fost introduse prin Legea nr. 288/2018, din a cărei expunere de motive rezultă împrejurarea că autorii proiectului legislativ - pornind de la situația locativă a personalului, care "poate fie să aibă o locuință în proprietate, fie să nu aibă o astfel de locuință, caz în care are dreptul să beneficieze, în condițiile legii, de locuință (de serviciu sau de intervenție) sau de sumă compensatorie pentru chirie de la angajator" - au propus ca "suma compensatorie acordată cu titlu de chirie cadrelor vizate să poată fi utilizată de către acestea fie în vederea achitării chiriei, fie în vederea achitării ratei (fracțiunii din rată) pe care o plătesc pentru *achiziția unei locuințe*".

96. Astfel, fundamentându-se pe premisa dificultăților financiare care au restrâns capacitatea statului de a asigura un spațiu locativ adecvat și pe constatarea că limitarea utilizării compensației exclusiv la operațiunile de închiriere a avut o eficiență redusă în îndeplinirea obiectivului de loializare a personalului, Legea nr. 288/2018 a extins domeniul de utilizare a compensației lunare pentru chirie, permițând și acoperirea obligațiilor financiare periodice aferente achiziției unei locuințe, ca alternativă lăsată la alegerea angajatului.

97. Sintagma "achiziția unei locuințe", utilizată chiar de către legiuitor în expunerea de motive, obiectivează finalitatea propunerii legislative - în sensul că vizează dobândirea de către personalul eligibil a unei locuințe adecvate, pentru ca acesta să își poată îndeplini corespunzător obligațiile de serviciu - și este esențială în determinarea domeniului de utilizare a compensației, ea opunându-se interpretării potrivit căreia Legea nr. 288/2018 a urmărit limitarea formelor de finanțare prin care se realizează achiziția unei locuințe.

98. În acest context, Înalta Curte subliniază faptul că nu apare ca fiind judicioasă asocierea obligației periodice de plată exclusiv unei operațiuni de creditare, din moment ce noțiunea de "achiziție" încorporează și presupune, în primul rând, operațiunea juridică de vânzare, care include și specia acesteia,

vânzarea cu plata în rate.

99. Reperetele evidențiate anterior pe calea interpretării teleologice, coroborate cu interpretarea logică și sistematică a dispozițiilor Legii nr. 360/2002 și a actelor normative infralegale, permit surmontarea dificultăților ivite în interpretarea alin. (1²) și (1⁴) ale art. 31 din această lege.

100. În acest sens, trimiterea normativă expresă din art. 31 alin. (1⁴) din Legea nr. 360/2002, care permite persoanelor eligibile să justifice sumele solicitate în temeiul alin. (1²) din același articol printr-un contract de vânzare cu plata în rate, conduce în mod necesar la concluzia că achiziția locuinței poate fi realizată și printr-o atare modalitate. În caz contrar, prevederea ar rămâne neaplicată, ceea ce ar contraveni principiului interpretării normei juridice în sensul asigurării efectului ei util, așa cum rezultă de altfel din adagiul latin *actus interpretandus est potius ut valeat, quam ut pereat*, ceea ce înseamnă că norma juridică trebuie interpretată în sensul producerii efectelor în vederea cărora a fost edictată, iar nu în sensul neaplicării ei.

101. Concluzia care se impune este, așadar, aceea că referirea din art. 31 alin. (1²) al Legii nr. 360/2002 la creditul imobiliar/ipotecar și aparenta necorelare dintre cele două alineate nu au valența de a exclude contractele de vânzare cu plata în rate dintre modalitățile de achiziționare a unei locuințe și, respectiv, dintre actele juridice în temeiul cărora poate fi solicitată de către polițiști maniera alternativă de utilizare a compensației lunare pentru chirie.

102. Un argument de text suplimentar în acest sens îl reprezintă conținutul actual al Hotărârii Guvernului nr. 284/2005, act normativ adoptat în temeiul art. 31 alin. (5) din Legea nr. 360/2002, prin care Guvernul a fost abilitat să stabilească, prin hotărâre, la propunerea ministrului afacerilor interne, cuantumul compensației prevăzute la alin. (1) și condițiile de acordare a acesteia.

103. Astfel, art. 3² din actul normativ infralegal emis în executarea legii, introdus prin Hotărârea Guvernului nr. 1.001/2023 pentru modificarea și completarea Hotărârii Guvernului nr. 284/2005 privind stabilirea cuantumului și condițiilor de acordare a compensației lunare pentru chirie cuvenite polițiștilor, permite utilizarea beneficiului pentru suportarea de către cumpărător a ratelor de preț sau de restituire a creditului, dispunând, în acest sens, că "Polițistul aflat în situația prevăzută la art. 31 alin. (1²) din Legea nr. 360/2002, cu modificările și completările ulterioare, care *solicită compensație lunară pentru chirie pentru plata ratei sau a unei fracțiuni din rata aferentă unui credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe ori a unui contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe*, beneficiază de compensația lunară pentru chirie dacă îndeplinește cumulativ cerințele prevăzute la art. 2, 2¹ sau 3, după caz."

104. De asemenea, art. 3³ din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005 definește rata lunară prevăzută de art. 31 alin. (1²) din Legea nr. 360/2002 ca fiind suma tuturor costurilor lunare generate de *contractul de credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau de contractul de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe*, înlăturând orice echivoc în privința naturii juridice a contractelor de achiziție de care se pot prevala funcționarii publici eligibili.

105. Un instrument util în procesul de interpretare a normelor juridice în discuție îl reprezintă și Decizia nr. 12 din 19 iunie 2023, pronunțată de Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii. Deși problema de drept dezlegată prin această decizie a fost diferită, considerentele instanței de unificare sprijină teza potrivit căreia beneficiarii compensației legale lunare o pot utiliza fie pentru rambursarea ratelor de credit - contractat de la o instituție financiară -, fie pentru plata ratelor unor contracte de vânzare cu plata în rate. În acest sens, în considerentul de la paragraful 65 se reține că, "Prin art. 31 alin. (1²) și (1⁴) din Legea nr. 360/2002, texte introduse prin art. I din Legea nr. 288/2018, beneficiul la compensația lunară pentru chirie a fost recunoscut și polițiștilor care îndeplinesc condițiile de acordare a compensației prevăzute de art. 31 alin. (1) și (1¹) din același act normativ și care *contractează un credit imobiliar/ipotecar destinat achiziționării unei locuințe ori încheie un contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe.*"

106. În scopul reținerii acestei interpretări poate fi valorificată și modalitatea de reglementare a compensației lunare pentru chirie acordată cadrelor militare, din moment ce intenția de unificare, atât la nivelul legislației primare, cât și al celei secundare, a regimului juridic al beneficiului acordat celor două categorii de personal este enunțată de legiuitor în expunerea de motive a Legii nr. 288/2018, ca și în nota de fundamentare a Hotărârii Guvernului nr. 1.001/2023, dată în executarea Legii nr. 360/2002.

107. De altfel, paralelismul reglementărilor privind compensația lunară pentru chirie în cazul cadrelor militare și al polițiștilor a fost relevat și în Decizia nr. 40 din 17 februarie 2025 a Înaltei Curți de Casație și Justiție - Completul pentru dezlegarea unor chestiuni de drept, din care rezultă, în esență, împrejurarea că scopul alternativ introdus prin Legea nr. 288/2018 pentru utilizarea compensației lunare pentru chirie este acela de a se asigura angajatului o locuință efectivă, corespunzătoare, care poate fi exploatată imediat.

108. Astfel, inițial, Legea nr. 288/2018 a introdus în Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare art. 20¹ alin. 2¹ și 2³, al cărui conținut era similar cu cel al art. 31 alin. (1²) și (1⁴) din Legea nr. 360/2002, prezentând aceeași necorelare legislativă - compensația lunară legală putea fi destinată plății chiriei sau a ratei unui contract de credit imobiliar/ipotecar încheiat pentru achiziția unei locuințe, iar

dovada acestei situații juridice putea fi făcută cu un contract de vânzare cu plata în rate a unei locuințe.

109. Această discrepanță a fost remediată în cazul cadrelor militare prin Legea nr. 101/2019 pentru modificarea și completarea Legii nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, astfel încât art. 20¹ alin. 2¹ din Legea nr. 80/1995 acordă în prezent beneficiul compensației pentru chirie pentru "Cadrele militare care îndeplinesc condițiile de acordare a compensației lunare pentru chirie potrivit alin. 1 și 2 și care *contractează un credit ipotecar/imobiliar destinat achiziționării unei locuințe sau încheie un contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe (...).*"

110. Prin urmare, întrucât beneficiul introdus prin Legea nr. 288/2018 a fost conceput unitar, atât în folosul cadrelor militare, cât și al polițiștilor, aplicarea reglementării, potrivit scopului urmărit de legiuitor, se impune a fi realizată în mod uniform, fără a fi influențată de nivelul normativ la care s-a realizat detalierea modalităților de finanțare a achiziției de locuințe pentru fiecare dintre categoriile profesionale vizate.

111. Instanța de trimitere a solicitat Înaltei Curți de Casație și Justiție să statueze, totodată, asupra măsurii în care compensația pentru chirie poate fi utilizată pentru plata ratei/fracțiunii de rată datorate în temeiul unui contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate a unei locuințe edificate de Agenția Națională pentru Locuințe. A arătat că, din perspectiva art. 2 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005, clarificarea acestei chestiuni este necesară pentru a decide dacă modul în care legea stabilește prețul de vânzare a locuințelor edificate de Agenția Națională pentru Locuințe nu include deja un avantaj pentru cumpărători, pe care polițiștii nu l-ar putea cumula cu cel prevăzut de art. 31 alin. (1²) din Legea nr. 360/2002.

112. Instanța supremă reține că art. 2, 2¹ și 3 din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005 reglementează condițiile de acordare a compensației pentru chirie pentru polițistul care nu are o locuință în proprietate, iar unitatea de poliție în care este încadrat nu îi poate pune la dispoziție un spațiu de locuit corespunzător, indiferent dacă numirea sau mutarea în interesul serviciului s-a făcut în localitatea de domiciliu sau într-o altă localitate.

113. În particular, art. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005 vizează polițistul numit în prima funcție sau mutat în interesul serviciului într-o altă localitate decât cea în care își are domiciliul și care închiriază o locuință în respectiva localitate, iar lit. d) impune, în forma aplicabilă începând cu data de 13 decembrie 2018, modificată la 22 octombrie 2023, condiția ca polițistul ori soția/soțul acestuia/acesteia să nu aibă atribuită o locuință de serviciu, de intervenție ori din fondul locativ de stat cu plata subvenționată a chiriei în respectiva localitate.

114. Analiza coroborată a condițiilor reglementate de art. 31 alin. (1) din Legea nr. 360/2002 și de art. 2 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005 impune concluzia că acestea nu sunt îndeplinite în persoana polițistului căruia i-a fost atribuită, în localitatea în care a fost mutat în interesul serviciului, o locuință de serviciu, de intervenție ori din fondul locativ de stat cu plata subvenționată a chiriei.

115. În consecință, acesta nu ar putea beneficia nici de utilizarea compensației în scopul reglementat de art. 31 alin. (1²) din Legea nr. 360/2002, de vreme ce Înalta Curte de Casație și Justiție - Completul pentru soluționarea recursului în interesul legii a reținut, prin Decizia nr. 12 din 19 iunie 2023, în considerentul de la paragraful 103, faptul că măsura de protecție socială introdusă prin Legea nr. 288/2018 nu a instituit un drept nou, ci a reglementat o opțiune suplimentară pentru polițiști, în ceea ce privește utilizarea sumelor aferente compensației lunare pentru plata totală sau parțială a ratelor unui credit ipotecar/imobiliar ori a ratelor prețului unei locuințe, păstrând aceeași sferă a beneficiarilor.

116. Locuințele închiriate în temeiul art. 8 din Legea nr. 152/1998 privind înființarea Agenției Naționale pentru Locuințe, republicată, cu modificările și completările ulterioare (*Legea nr. 152/1998*), nu se plasează, însă, în sfera locuințelor de serviciu, de intervenție ori din fondul locativ de stat cu plata subvenționată a chiriei, întrucât folosința lor presupune plata unei chirii determinate pe baza valorii de investiție a imobilului, actualizată cu rata inflației, așa cum rezultă din anexa nr. 16 la Normele metodologice pentru punerea în aplicare a prevederilor Legii nr. 152/1998 privind înființarea Agenției Naționale pentru Locuințe, aprobate prin Hotărârea Guvernului nr. 962/2001, cu modificările și completările ulterioare.

117. Contractele de închiriere încheiate în temeiul Legii nr. 152/1998 se diferențiază în mod evident de cele în baza cărora polițiștii sunt scutiți total de plata chiriei, cum este cazul celor puse la dispoziție prin contracte de comodat sau alte forme specifice, de exemplu, în temeiul Normelor metodologice privind utilizarea unor spații aflate în administrarea Ministerului Afacerilor Interne, aprobate prin Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 243/2011, cu modificările și completările ulterioare, sau al art. 10 alin. (2) și următoarele din Ordinul ministrului administrației și internelor nr. 275/2009 pentru stabilirea criteriilor și condițiilor de închiriere și repartizare de către Ministerul Administrației și Internelor a unor spații locative necesare cazării polițiștilor și cadrelor militare în activitate.

118. De altfel, de remarcat este și faptul că, în cauza în care s-a formulat prezenta sesizare, locuința achiziționată de funcționarul public cu statut special a fost construită prin programul pentru tineri al Agenției Naționale pentru Locuințe, iar împrejurarea că reclamantul nu beneficiază de subvenție la plata ratelor aferente locuinței este atestată în afara oricăror ambivalențe.

119. Prin urmare, un funcționar public cu statut special nu încalcă exigența reglementată de art. 2 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005 dacă solicitarea sa de valorificare a compensației pentru chirie în scopul achitării ratei sau fracțiunii de rată are la bază un contract de vânzare cu plata în rate încheiat, în temeiul art. 10 din Legea nr. 152/1998, cu privire la o locuință repartizată conform art. 8 alin. (3) din aceeași lege.

120. Pe de altă parte, instanța de trimitere a pus în discuție și măsura în care modul de calcul al prețului de vânzare acordă un avantaj indirect cumpărătorilor imobilelor edificate de Agenția Națională pentru Locuințe și care - în cazul polițiștilor - ar fi incompatibil cu reglementarea cuprinsă în art. 31 alin. (1²) din Legea nr. 360/2002.

121. Înalta Curte de Casație și Justiție reține că valoarea de vânzare a locuințelor edificate de Agenția Națională pentru Locuințe se determină, potrivit art. 10 alin. (2) lit. d) din Legea nr. 152/1998, printr-o formulă de calcul în care valoarea de investiție a construcției este diminuată cu contravaloarea sumelor rezultate din cuantumul chiriei, reprezentând recuperarea investiției, calculată în funcție de durata normală de funcționare a clădirii, reținută de autoritățile administrației publice locale și virată către Agenție conform prevederilor art. 8 alin. (13) din lege, actualizată cu rata inflației comunicată de către Institutul Național de Statistică.

122. În conformitate cu art. 10 alin. (2) lit. d¹) din Legea nr. 152/1998, valoarea obținută se ponderează cu un coeficient determinat în funcție de ierarhizarea localităților pe ranguri, stabilită prin Legea nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național - Secțiunea a IV-a - Rețeaua de localități, cu modificările și completările ulterioare; formula de calcul nu produce nicio diminuare a valorii de vânzare în București, însă pentru imobile amplasate în alte localități conduce la scăderea ei într-o proporție cuprinsă între 5%-20%.

123. Un criteriu similar este utilizat și în art. 1 alin. (1) lit. a) și b) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005, care diferențiază cuantumul compensației pentru chirie în raport cu rangul localității în care locuința este situată, astfel încât într-un municipiu cuantumul acesteia este mai mare decât în alte localități.

124. Cum mecanismul de stabilire a prețului de vânzare a locuințelor edificate de Agenția Națională pentru Locuințe este similar cu resorturile economice uzuale pentru stabilirea prețurilor în sectorul imobiliar, adecvând valorile de vânzare în funcție de criteriul obiectiv al categoriei unității administrativ-teritoriale în care imobilele sunt situate, acesta nu poate fi calificat drept un avantaj economic selectiv acordat numai anumitor persoane, astfel că nu poate fi apreciat ca fiind o subvenție.

125. Dintr-o altă perspectivă, conducând finalmente la o valoare mai mică a compensațiilor acordate în temeiul art. 31 alin. (1²) din Legea nr. 360/2002

, acest mecanism se concretizează, în cele din urmă, într-o reducere a efortului bugetar pe care îl implică măsura de protecție socială analizată.

126. Față de ansamblul considerentelor expuse trebuie conchis că, sub rezerva îndeplinirii condițiilor de acordare a compensației prevăzute de art. 31 alin. (1) și (1¹) din Legea nr. 360/2002 - a căror verificare revine instanței de trimitere -, compensația lunară pentru chirie poate fi alocată, potrivit alin. (1²) și (1⁴) ale aceluiași articol, atât polițiștilor care contractează un credit imobiliar/ipotecar, cât și celor care încheie un contract de vânzare-cumpărare cu plata în rate destinat achiziționării unei locuințe, inclusiv a celor edificate de Agenția Națională pentru Locuințe.

B. Asupra celei de-a doua chestiuni de drept

127. A doua problemă de drept vizează interpretarea și aplicarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 360/2002, în forma în vigoare în perioada 15 septembrie 2007-7 septembrie 2018, în vederea clarificării chestiunii dacă polițistul mutat *la cerere* cu locul de muncă într-o altă localitate decât cea unde își are domiciliul are dreptul, ca urmare a mutării ulterioare în interesul serviciului într-o altă unitate pe raza aceleiași localități, la compensație pentru chirie.

128. Înalta Curte notează împrejurarea că art. 31 alin. (1) din Legea nr. 360/2002 nu s-a modificat în perioada 15 septembrie 2007-7 septembrie 2018, conținutul său fiind același, și anume: "Polițistul numit în prima funcție sau mutat în interesul serviciului într-o altă localitate decât cea în care își are domiciliul și care nu deține locuință proprietate personală în acea localitate, nici el și nici soția/soțul acestuia, în situația în care nu i se poate asigura spațiu de locuit corespunzător, are dreptul la o compensație pentru chirie de până la 50% din salariul de bază."

129. Prin urmare, referirea instanței de trimitere la perioada 15 septembrie 2007-7 septembrie 2018 nu prezintă relevanță pentru dezlegarea chestiunii de drept, întrucât aceasta nu derivă din dinamica legislativă a normelor supuse interpretării, ci este corelată exclusiv cu aspecte factuale ale cauzei care a generat sesizarea.

130. Interpretarea teleologică și sistematică a normei impune calificarea compensației pentru chirie acordate în temeiul art. 31 alin. (1) din Legea nr. 360/2002 nu doar ca un drept al titularului său, ci, în același timp, ca o obligație a autorității, căreia, aparținându-i interesul și inițiativa numirii sau mutării angajatului într-o altă localitate, îi incumbă, corelativ, și obligația de a-l compensa, dacă sunt îndeplinite

și celelalte condiții reglementate de norma legală menționată.

131. Or, această rațiune nu mai subzistă în cazul în care mutarea în interesul serviciului se produce într-o altă unitate de poliție, dar în interiorul aceleiași localități în care polițistul se află deja, ca efect al numirii la cerere sau mutării la cerere.

132. Intenția legiuitorului de a limita acordarea compensației analizate exclusiv la ipoteza schimbării localității și nu a unității în care se desfășoară raportul de serviciu rezultă și din analiza comparativă a dispozițiilor art. 27¹⁹ și ale art. 31 alin. (1) din Legea nr. 360/2002. Astfel, deși cel dintâi text reglementează mutarea polițistului inclusiv "în aceeași unitate sau într-o altă unitate din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, din aceeași localitate sau din altă localitate", cel din urmă stabilește fără echivoc împrejurarea că de compensația pentru chirie beneficiază numai polițistul numit în prima funcție sau mutat "în interesul serviciului *într-o altă localitate (...)*."

133. Așadar, aspectul esențial în dezlegarea problemei de drept supuse analizei se circumscrie, în afara oricăror ambivalențe, noțiunii de "localitate", astfel încât o mutare în interesul serviciului este susceptibilă de a aduce modificări sferei drepturilor bănești, sub forma compensației pentru chirie, atașate noului raport de serviciu al polițistului, exclusiv în situația în care schimbarea locului de muncă are loc, din ordinul autorității, pe raza unei alte localități, iar nu pe raza aceleiași localități unde s-a născut și consumat raportul de serviciu precedent.

134. De altfel, această interpretare este confirmată și de art. 3⁵, introdus în Hotărârea Guvernului nr. 284/2005 prin Hotărârea Guvernului nr. 1.001/2023, care dispune în sensul că "În vederea acordării compensației lunare pentru chirie, când intervin modificări succesive ale raportului de serviciu al polițistului în localitatea în care se află locul de muncă, *este relevantă prima modalitate de stabilire/modificare a raportului de serviciu în acea localitate.*"

135. Niciuna dintre dispozițiile analizate nu poate fi interpretată, așadar, în sensul că, odată pierdut prin efectul *cererii polițistului de numire sau mutare în afara localității de domiciliu sau a celei în care a fost mutat în interesul serviciului* - când beneficiul compensației pentru chirie încetează potrivit prevederilor art. 15 alin. (1) lit. f) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005, conform cărora *dreptul la compensația lunară pentru chirie încetează la data mutării într-o altă localitate* -, dreptul acestuia ar fi reactivat de mutarea într-o altă unitate, în interiorul aceleiași localități în care s-a produs mutarea la cerere.

136. În consecință, se conchide în sensul că, în interpretarea și aplicarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 360/2002, polițistul mutat la cerere cu locul de muncă într-o altă localitate decât cea unde își are

domiciliul nu are dreptul la compensație lunară pentru chirie după mutarea în aceeași localitate, în interesul serviciului.

137. Pentru considerentele arătate, în temeiul art. 521 din Codul de procedură civilă și art. 2 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 62/2024,

ÎNALTA CURTE DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

În numele legii

DECIDE:

Admite sesizările conexe formulate de Curtea de Apel Ploiești - Secția de contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 1.543/120/2023 și de Curtea de Apel București - Secția a VIII-a contencios administrativ și fiscal în Dosarul nr. 37.319/3/2019*, în vederea pronunțării unei hotărâri prealabile și, în consecință, stabilește că:

Dispozițiile art. 31 alin. (1)-(1⁴) din Legea nr. 360/2002 privind Statutul polițistului, cu modificările și completările ulterioare, și ale art. 2 lit. d) din Hotărârea Guvernului nr. 284/2005 privind stabilirea cuantumului și condițiilor de acordare a compensației lunare pentru chirie convenite polițiștilor, cu modificările și completările ulterioare, se aplică și în cazul achiziționării unor locuințe cu plata în rate, inclusiv a celor edificate de Agenția Națională pentru Locuințe.

În interpretarea și aplicarea art. 31 alin. (1) din Legea nr. 360/2002, polițistul mutat la cerere cu locul de muncă într-o altă localitate decât cea unde își are domiciliul nu are dreptul la compensație lunară pentru chirie după mutarea în aceeași localitate, în interesul serviciului.

Obligatorie, potrivit art. 521 alin. (3) din Codul de procedură civilă.

Pronunțată în ședință publică astăzi, 17 martie 2025.

_***_

VICEPREȘEDINTELE ÎNALTEI CURȚI DE CASAȚIE ȘI JUSTIȚIE

MARIANA CONSTANTINESCU

Magistrat-asistent,

Cristian Balacciu

Publicat în Monitorul Oficial cu numărul 360 din data de 24 aprilie 2025